

Oulun kaupungin kannanotto matkailijaveron käyttöönottoon Suomessa

Oulun kaupunki toteaa, että nyt suunnitteilla olevan matkailijaveron käyttöönotto edellyttää perusteellista selvitystä ja arviota ennen mahdollista veron käyttöönottoa. Veron kokeilua esimerkiksi Lapin keskeisillä matkailualueilla voidaan pitää perusteltuna. Matkailijaveron tarpeellisuus voi tulla kyseeseen, mikäli kunnan alueella on matkailun vuoksi merkittäviä lisäinvestointitarpeita alueen infraan ja liikenneverkkoon liittyen tai matkailu aiheuttaa näihin nopeampaa kulumista.

Oulun kaupunki edellyttää harkintaa mahdollisessa veron käyttöönotossa ja soveltamisessa sekä suhtautuu varauksella veron soveltamiseen koko maassa. Oulun kaupunki pitää hyvänä asiana, että puitelainsäädännön pohjalta kunnat voisivat tehdä kunnallislain mukaisissa menettelyissä päätökset siitä, ottavatko ne matkailijaveron käyttöön kunnassa. Oulun kaupunki katsoo, että ympärivuotinen käytäntö matkailijaveron osalta on selkeämpi tapa kuin sesonkikohtainen maksu.

Oulun seudun matkailu kasvaa kestävästi ja ympärivuotisesti

Oulun seudulla työmatkustuksen ja vapaa-ajan matkustuksen jakautuminen on tasaista. Vapaa-ajan matkailu painottuu kesään mutta työ- ja vapaa-ajan matkustuksen tasainen jakautuminen näkyy Oulussa ympärivuotisesti tasaisena matkailukysyntänä. Matkailu ei kuitenkaan kuormita tai aiheuta Oulussa paikallisia haittoja ja matkailun kasvattamisessa kaupungin ja alueen matkailutoimijoiden lähtökohtana on tehdä se kestävästi ja vastuullisesti. Meneillään olevan Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden vauhdittamana matkailuun tavoitellaan Ouluun merkittävää kasvua sekä vientituloja kansainvälisen matkailun myötä.

Matkailu työllistää ja tuo merkittäviä verotuloja paikkakunnalle

Matkailun merkitys työllistäjänä on huomattava ja se työllistää paikallisia Oulun seudulla asuvia, toisin kuin voimakkaasti sesonkiluonteisilla matkailupaikkakunnilla. Oulussa palkkatuloista saatavat verotulot jäävätkin paikkakunnalle. Erityinen haaste niin Suomessa kuin Oulun seudullakin on korkea nuorten työttömyys, johon matkailu- ja palvelualat tarjoavat teknologia ja teollisuustyöpaikkojen lisäksi monipuolisia mahdollisuuksia ja polkuja työelämään.

Oulun matkailutulot kokonaisuudessaan olivat vuonna 2024 noin 389 miljoonaa euroa, tästä välitön Oulun matkailutulo on 261 miljoonaa euroa vuodessa. Matkailun kasvun myötä positiiviset heijastevaikutukset ovat merkittäviä. Kokonaistyöllisyys oli yli 1400 henkilötyövuotta, joista välitön matkailutyöllisyys 1170 henkilötyövuotta. Välittömästi matkailun vaikuttamana työllistyvien palkkatuloista kirjataan verotuottoja noin 3,5 miljoonaa euroa vuodessa.

Matkailijaveron tasapuolisuus

Mikäli veron kerääminen kohdistuisi vain hotelliöypymisiin, se olisi nykyiselläänkin säänneltyyn ja monia velvoitteita sisältävään majoitusliiketoimintaan yksi lisärasite. Mikäli matkailijaveroa ei pystytä kohdentamaan myös rekisteröimättömään majoitukseen, heikentäisi se edelleen hotelliliiketoiminnan kilpailukykyä, vaikutus olisi epätasainen ja kilpailutilannetta vääristävä. Mahdollisen rekisteröinti- ja valvontajärjestelmän kustannukset alentaisivat verohyötyä.

Vuoden 2025 aikana rekisteröimätön majoituskapasiteetti kasvoi Oulussa lähes 40 prosenttia ja on kasvanut voimakkaasti aikaisempinakin vuosina. Samaan aikaan hotellikapasiteetti on pysynyt samalla tasolla huolimatta siitä, että uusille hotellihankkeille on kaupungin puolelta pyritty luomaan edellytyksiä. Epätasa-

arvoisesti kohdentuva matkailijaveron voisi kiihdyttää rekisteröimättömän majoituspalvelun kasvua ja edelleen hidastaa kaivattujen hotelli-investointien toteutumista.

Matkailijaveron vaikutus Suomen ja paikkakuntien kilpailukykyyn

Pohjoisen kaupunkeihin ja Ouluun matkustaminen on pitkistä etäisyyksistä ja esimerkiksi lentolippujen korkeiden hintojen vuoksi kalliimpaa kuin Etelä-Suomeen tai moniin muihin Pohjoismaiden tai Euroopan kohteisiin. Lisäksi Suomen korkea hintataso ja työkustannukset nostavat palvelujen hintoja verrattuna muihin maihin. Majoituspalvelujen arvonlisäveroa on nostettu noin vuosi sitten ja se on nykyisellään 13,5 prosenttia, joka on sekin naapurimaitamme ja eurooppalaista keskitasoa korkeampi. Samoin Suomen yleinen arvonlisäverokanta on eurooppalaista keskitasoa korkeampi, vain Unkari on Suomen yläpuolella. On huomattava, että poiketen muusta viennistä, kansainvälisen matkailijan arvonlisäverotuotot jäävät Suomeen jo nyt.

Suomen hintataso matkailijoille on korkeimpia Euroopassa, tämä korostuu erityisesti talvikaudella Lapin vilkkaimmissa matkailukohteissa. Korkea hintataso heikentää kilpailukykyä ja korkea hintamielikuva vaikeuttaa jo nyt kansainvälistä matkailumarkkinointia.

Matkailijaveron käyttöönottoon sisältyy riskejä, joilla saattaa olla vaikutusta matkailumäärän kehitykseen ja kilpailukykyyn. Jos vero kuitenkin otettaisiin käyttöön, sen tulisi olla kiinteä ja kohtuullinen.